

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 16 stycznia 1989 r.

Nr 1

TREŚĆ:

Poz.:

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

1 — z dnia 30 grudnia 1988 r. w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytu bankowego na cele mieszkaniowe	1
2 — z dnia 31 grudnia 1988 r. w sprawie opłat na rzecz budżetu państwa za naruszenie przepisów dotyczących zaopatrzenia materiałowo-technicznego	4
3 — z dnia 31 grudnia 1988 r. w sprawie dozoru technicznego	5

1

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 grudnia 1988 r.

w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytu bankowego na cele mieszkaniowe.

Na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 7, poz. 56, z 1983 r. Nr 71, poz. 318 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181) oraz w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 grudnia 1984 r. — Prawo budżetowe (Dz. U. Nr 56, poz. 283, z 1985 r. Nr 59, poz. 296, z 1986 r. Nr 42, poz. 202, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1988 r. Nr 19, poz. 131) zarządza się, co następuje:

§ 1. Banki udzielają kredytu na cele mieszkaniowe osobom fizycznym, spółdzielniom mieszkaniowym, zakładom pracy oraz innym osobom prawnym w granicach planu kredytowego.

§ 2. 1. Osobom fizycznym jest udzielany kredyt na:

- 1) budowę domów jednorodzinnych, lokali w małych domach mieszkalnych oraz lokali w domach wielomieszkaniowych, realizowaną indywidualnie lub przez zespół właścicieli tych lokali albo przez spółdzielnie mieszkaniowe,
 - 2) zakup lokali mieszkalnych i domów jednorodzinnych, jeżeli zrezygnują z ubiegania się o przydział lokalu.
2. Kredyt, o którym mowa w ust. 1, jest udzielany do wysokości kosztu budowy, pomniejszonego o wkład

własny wynoszący 20% tego kosztu. Kredyt przysługuje na budowę lub zakup domu jednorodzinnego odpowiadającego przepisom Prawa lokalowego albo lokalu — o powierzchni użytkowej do 95 m².

3. W wypadku budowy domów jednorodzinnych i lokali, o których mowa w ust. 1 pkt 1, według projektu zapewniającego zmniejszenie zużycia energii co najmniej o 30% w stosunku do obowiązującej normy cieplnej, potwierdzone w dokumentacji projektowej i w toku budowy, kredyt może być podwyższony o 10%.

4. Kredyt wykorzystany na budowę domów i lokali wymienionych w ust. 1 pkt 1 podlega umorzeniu w wysokości 20%, jeżeli dom lub lokal zostanie wybudowany i zasiedlony w ciągu trzech lat od daty otrzymania pozwolenia na budowę oraz przekazania państwowym lub spółdzielczym dysponentom dotychczas zajmowanego mieszkania. Umorzenie to nie dotyczy inwestorów, którym przyznano dotację budżetową na warunkach określonych w przepisach obowiązujących do dnia 31 grudnia 1987 r.

5. Rozpoczęcie spłaty kredytu wraz z należnymi odsetkami następuje po upływie 3 lat od daty jego udzielenia i jest dokonywane w okresie do 40 lat.

6. Bank może udzielić dodatkowego kredytu na sfinansowanie kosztów wynikających z przekroczenia powierzchni w budownictwie, o którym mowa w ust. 2, stosując wyższe oprocentowanie. Kredyt ten podlega spłacie w okresie do 20 lat od daty jego udzielenia.

§ 3. 1. Spółdzielniom mieszkaniowym jest udzielany kredyt na:

- 1) budowę mieszkań w domach wielorodzinnych przydzielanych na warunkach lokatorskiego lub własnościowego prawa do lokalu o powierzchni użytkowej przysługującej uprawnionemu oraz osobom przewidzianym do wspólnego zamieszkiwania,
- 2) sfinansowanie równowartości własnościowego prawa do lokalu ponownie zasiedlanego.

2. Kredyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest udzielany na realizację zadania inwestycyjnego do wysokości kosztu budowy budynków mieszkalnych zgodnie z obowiązującym normatywem wyposażenia i wykończenia, wraz z przyłączami do sieci uzbrojenia terenu i zagospodarowania otoczenia. Rodzaje i zakres przyłączy do sieci uzbrojenia terenu, których finansowanie obciąża koszty inwestorów budownictwa mieszkaniowego, określa załącznik do rozporządzenia. Spłata kredytu następuje w miarę oddawania poszczególnych budynków do użytku, z tym że spłata rozpoczyna się najpóźniej po upływie 3 lat od daty jego udzielenia.

3. Kredyt, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest udzielany do wysokości równowartości prawa do lokalu i jest spłacany według zasad określonych w ust. 5.

4. Kredyt wykorzystany przez spółdzielnię na budowę mieszkań przydzielanych na warunkach lokatorskiego prawa do lokalu jest spłacany w następujący sposób:

- 1) w wysokości 10% — jednorazowo,
- 2) w wysokości 60% — w okresie do 40 lat; roczne obciążenie spółdzielni z tytułu spłaty kredytu oraz należnych odsetek ustala się w wysokości 1% aktualnej wartości tych mieszkań,
- 3) w wysokości 30% — podlega jednorazowemu umorzeniu.

5. Kredyt wykorzystany przez spółdzielnię na budowę mieszkań przydzielanych na warunkach własnościowego prawa do lokalu jest spłacany w następujący sposób:

- 1) w wysokości co najmniej 20% — jednorazowo,
- 2) w pozostałej części — w okresie do 40 lat; roczne obciążenie spółdzielni z tytułu spłaty kredytu oraz należnych odsetek ustala się w wysokości 2% aktualnej wartości tych mieszkań,
- 3) w razie jednorazowej spłaty całości kredytu, dokonanej przed zasiedleniem mieszkania, umorzeniu podlega 30% wykorzystanego kredytu.

6. W razie zbycia przez członka spółdzielni własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu przed upływem 15 lat od daty jego nabycia, umorzona część kredytu, o której mowa w ust. 5 pkt 3 oraz w § 19, podlega spłacie przez spółdzielnię jednorazowo.

7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się w razie:

- 1) zrzeczenia się na rzecz spółdzielni prawa do zajmowania lokalu, w związku z uzyskaniem innego lokalu spółdzielczego w wyniku zamiany,
- 2) wygaśnięcia spółdzielczego prawa do lokalu na skutek śmierci członka spółdzielni,

3) nabycia w drodze dziedziczenia spółdzielczego prawa do lokalu lub własności domu (lokalu),

4) darowizny spółdzielczego prawa do lokalu na rzecz małżonka, wstępnych lub zstępnych oraz wstępnych lub zstępnych współmałżonka,

5) przejęcia gospodarstwa rolnego wraz z domem mieszkalnym przez następcę — dotychczasowego członka spółdzielni.

§ 4. Spółdzielniom mieszkaniowym może być udzielany kredyt średnioterminowy na sfinansowanie kosztów przygotowania inwestycji, a w szczególności opracowania dokumentacji, badań geologicznych i geodezyjnych, ekspertyz i studiów związanych z opracowaniem dokumentacji, oraz kosztów pozyskania gruntu obejmujących opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu w okresie budowy, łącznie z pierwszą opłatą z tego tytułu.

§ 5. 1. Na budowę mieszkań przydzielanych za pośrednictwem Biura Handlu Zagranicznego Centralnego Związku Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego „Locum” może być udzielony spółdzielni lub bezpośrednio temu Biuru, jako inwestorowi, kredyt w wysokości kosztów budowy tych mieszkań na zasadach ogólnych, obowiązujących przy kredytowaniu inwestycji.

2. Spłata kredytu, o którym mowa w ust. 1, następuje jednorazowo wraz z należnymi odsetkami po rozliczeniu inwestycji, nie później niż w ciągu 3 lat od daty jego udzielenia.

§ 6. 1. Zakładom pracy może być udzielony kredyt w celu uzupełnienia środków, zakładowych funduszy mieszkaniowych na budowę zakładowych domów mieszkalnych. Wysokość kredytu powinna być ustalana z uwzględnieniem planowanych dochodów i wydatków zakładowego funduszu mieszkaniowego, z tym że nie może przekraczać 90% kosztów budowy.

2. Spłata kredytu, o którym mowa w ust. 1, wraz z należnymi odsetkami następuje w okresie nie dłuższym niż 40 lat od daty jego udzielenia.

§ 7. 1. Osobom fizycznym oraz osobom prawnym innym niż wymienione w § 3 i 6 może być udzielony kredyt na budowę domów, w których lokale są przeznaczone do wynajęcia lub sprzedaży. Kredyt jest udzielany na zasadach ogólnych, obowiązujących przy kredytowaniu inwestycji.

2. Spłata kredytu, o którym mowa w ust. 1, następuje jednorazowo wraz z należnymi odsetkami po rozliczeniu inwestycji, nie później niż w ciągu 3 lat od daty jego udzielenia.

§ 8. 1. Banki mogą udzielać spółdzielniom mieszkaniowym kredytu do wysokości pełnych kosztów budowy:

- 1) lokali użytkowych wbudowanych i wolno stojących, przeznaczonych na potrzeby spółdzielni i ich członków, wraz z pierwszym wyposażeniem, oraz rodzinnych domów dziecka,
- 2) wbudowanych lokali handlowo-usługowych oraz wolno stojących przy przyjęciu wskaźnika powierzchni użytkowej 350 m² na 1 000 mieszkańców.

2. Spłata kredytu, o którym mowa w ust. 1, wraz z należnymi odsetkami rozpoczyna się najpóźniej po upływie 3 lat od daty jego udzielenia i jest rozłożona na okres do 40 lat. Kredyt wykorzystany na budowę i pierw-

sze wyposażenie spółdzielczych osiedlowych placówek kulturalno-oświatowych oraz rodzinnych domów dziecka podlega w 30% umorzeniu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą budowy wolno stojących obiektów przeznaczonych dla zarządów spółdzielni oraz wbudowanych i wolno stojących garaży.

§ 9. 1. Na budowę podstawowych urządzeń wolno stojących towarzyszących budownictwu mieszkaniowemu i infrastruktury technicznej, z wyjątkiem lokali użytkowych, o których mowa w § 8 ust. 1 i 3, może być udzielony inwestorom kredyt do wysokości kosztów budowy na zasadach ogólnych, obowiązujących przy kredytowaniu inwestycji. Spłata kredytu następuje w okresie nie dłuższym od okresu ekonomicznie uzasadnionej eksploatacji.

2. Jeżeli budowa urządzeń, o których mowa w ust. 1, jest finansowana ze środków budżetowych, bank może udzielić inwestorowi lub upoważnionemu przez niego inwestorowi zastępczemu kredytu do wysokości kosztów budowy. Kredyt podlega jednorazowej spłacie po zakończeniu i rozliczeniu budowy.

3. Kredyt, o którym mowa w ust. 1, udzielony inwestorowi lub upoważnionemu przez niego inwestorowi zastępczemu na sfinansowanie urządzeń oraz sieci energetycznych i gazowych w granicach lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, podlega umorzeniu po zrealizowaniu i rozliczeniu budowy.

§ 10. 1. Banki mogą udzielać kredytu na remonty, modernizację i rewaloryzację budynków mieszkalnych i lokali oraz na przebudowę strychów, suszarni i innych pomieszczeń niemieszkalnych na lokale mieszkalne lub lokale mieszkalne z pomieszczeniami na pracownie twórcy albo samodzielne pracownie twórcy w budynkach rad narodowych, spółdzielni mieszkaniowych, zakładów pracy, innych osób prawnych oraz osób fizycznych.

2. Banki mogą udzielać osobom fizycznym, zakładom pracy i innym osobom prawnym również kredytu na nadbudowę i rozbudowę budynków mieszkalnych.

3. Kredyt, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być udzielony do wysokości:

- 1) 90% planowanej wartości robót w budynkach położonych w zespołach staromiejskich lub wpisanych do rejestru zabytków,
- 2) 80% planowanej wartości robót w pozostałych budynkach.

4. Warunkiem udzielenia kredytu jest uzyskanie przez kredytobiorcę pozwolenia na budowę, uprawniającego do wykonania robót, oraz zgromadzenie wkładu własnego w wysokości:

- 1) 10% planowanej wartości robót w budynkach wymienionych w ust. 3 pkt 1,
- 2) 20% planowanej wartości robót w budynkach wymienionych w ust. 3 pkt 2.

5. Kredyt wraz z należnymi odsetkami spłaca się:

- 1) w odniesieniu do budynków wymienionych w ust. 3 pkt 1 — po upływie 5 lat od daty udzielenia kredytu, przy czym spłata jest dokonywana w okresie nie dłuższym niż 40 lat,
- 2) w odniesieniu do budynków wymienionych w ust. 3 pkt 2 — po upływie 3 lat od daty udzielenia kredytu, przy czym spłata jest dokonywana w okresie nie dłuższym niż 20 lat.

6. Kredyt, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, podlega umorzeniu:

- 1) w wysokości 30%, jeżeli roboty w budynkach wpisanych do rejestru zabytków zostaną zakończone w okresie 5 lat od daty otrzymania pozwolenia na budowę,
- 2) w wysokości do 30%, jeżeli roboty w budynkach położonych w zespołach staromiejskich zostaną zakończone w okresie 5 lat od daty otrzymania pozwolenia na budowę; dotyczy to inwestorów, z którymi umowy kredytowe zostaną zawarte w terminie do dnia 31 grudnia 1991 r.

7. Kredyt na nadbudowę i rozbudowę wielorodzinnych budynków spółdzielczych jest udzielany i spłacany na warunkach określonych w § 3.

§ 11. 1. Osobom przyjętym w poczet członków spółdzielni mieszkaniowych na podstawie zaświadczenia, wydanego przez rektora szkoły wyższej na zasadach określonych w odrębnych przepisach, może być udzielony kredyt na uzupełnienie wkładu mieszkaniowego do wysokości 2/3 wymaganego wkładu.

2. Spłata kredytu, o którym mowa w ust. 1, wraz z należnymi odsetkami następuje w okresie 5 lat.

§ 12. 1. Kredyt wykorzystany w ramach spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego na budowę lokali mieszkalnych przystosowanych do potrzeb emerytów, rencistów i inwalidów jest spłacany według zasad określonych dla lokali przydzielanych na warunkach lokatorskiego prawa do lokalu.

2. Kredyt wykorzystany na ponadnormatywne specjalne wyposażenie spółdzielczych budynków i lokali mieszkalnych dla emerytów, rencistów i inwalidów oraz na budowę pomieszczeń socjalno-usługowych i lokali mieszkalnych dla personelu w wymienionych budynkach jest spłacany jednorazowo ze środków zapewnionych na ten cel w budżecie centralnym, w części dotyczącej Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej.

§ 13. Inwestorzy budownictwa mieszkaniowego otrzymują kredyt na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z budową budynków mieszkalnych na terenach szkód górniczych oraz kosztów związanych ze specjalnym posadowieniem budynków. Kredyt wykorzystany na ten cel podlega umorzeniu.

§ 14. Na wniosek młodego małżeństwa spłata kredytu, o którym mowa w § 3 ust. 4 i § 10, wraz z należnymi odsetkami może ulec odroczeniu na okres 5 lat. Odroczenie nie wydłuża okresu spłaty.

§ 15. 1. W razie przekształcenia lokatorskiego prawa do lokalu na własnościowe prawo do lokalu, kredyt podlegający spłacie ustala się w wysokości nie spłaconej jego części, powiększonej o umorzoną kwotę kredytu lub o dotację przypadającą na dany lokal. Dotychczasowa dotacja lub równowartość umorzonego kredytu podlega wpłacie przez bank do budżetu.

2. Przy spłacie kredytu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy § 3 ust. 5—7, z tym że jego umorzenie może nastąpić, jeżeli spłaty kredytu dokonano przed nabyciem własnościowego prawa do lokalu.

§ 16. 1. Inwestorzy budownictwa jednorodzinnego, którzy uzyskali kredyt bankowy w okresie od dnia 1 stycznia 1982 r. do dnia 31 grudnia 1985 r. i nie ukończyli budowy, mogą uzyskać w terminie do dnia 31 grud-

nia 1989 r. kredyt uzupełniający na jej dokończenie w wysokości do 1 mln zł, oprocentowany w wysokości maksymalnej stawki ustalonej dla budownictwa mieszkaniowego.

2. Spłata kredytu uzupełniającego, o którym mowa w ust. 1, wraz z należnymi odsetkami następuje w okresie do 20 lat.

3. Warunkiem przyznania kredytu uzupełniającego, o którym mowa w ust. 1, jest zobowiązanie się inwestora do zakończenia budowy i zasiedlenia domu w okresie do dnia 31 grudnia 1989 r. W razie niedotrzymania tego terminu kredyt, wraz z odsetkami w wysokości obowiązującej dla zadłużenia przeterminowanego, staje się natychmiast wymagalny.

§ 17. Inwestorom budownictwa jednorodzinnego, z którymi umowy kredytowe zostały zawarte w okresie od dnia 1 stycznia 1986 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia i którzy budowy domu lub lokalu nie ukończyli, może być udzielony kredyt uzupełniający na dokończenie budowy do wysokości wynikającej z zasad określonych w rozporządzeniu. Kredyt ten wraz z należnymi odsetkami podlega spłacie w okresie do 40 lat.

§ 18. Różnicę między kosztami własnymi banku z tytułu obsługi kredytów, wraz z zyskiem zapewniającym niezbędny rozwój banku, a należnym bankowi oprocentowaniem oraz równowartość umorzeń pokrywa się z budżetu.

§ 19. Kredyt wykorzystany na sfinansowanie robót wykonanych w 1982 r. przy budowie spółdzielczych domów wielorodzinnych oraz spółdzielczych domów jednorodzinnych w zabudowie zwartej, w części odpowiadającej różnicy wartości robót wyliczonej według cen obowiązujących w 1982 r. i cen z 1978 r., podlega umorzeniu.

§ 20. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie ogólnych zasad kredytowania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. Nr 23, poz. 132 oraz z 1988 r. Nr 10, poz. 77, Nr 27, poz. 188 i Nr 34, poz. 258).

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia i ma zastosowanie do umów kredytowych zawieranych po tym terminie.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1988 r. (poz. 1)

RODZAJE I ZAKRES PRZYŁĄCZY DO SIECI UZBROJENIA TERENU, KTÓRYCH FINANSOWANIE OBCIĄŻA KOSZTY INWESTORÓW BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

1. Do przyłączy do sieci uzbrojenia terenu zalicza się przyłącza do sieci:

- 1) wodociągowych,
- 2) kanalizacyjnych,
- 3) gazowych,
- 4) ciepłych,
- 5) elektroenergetycznych.

2. Zakres przyłączy, których finansowanie obciąża koszty inwestorów wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego, jest następujący:

- 1) w instalacji wodociągowej — odcinek przewodu wodociągowego wraz z hydroforniami, łączący instalację wewnętrzną z zaworem głównym przed wodomierzem lub miejscem przeznaczonym na jego umieszczenie, licząc od strony budynku (budynków),
- 2) w instalacji kanalizacyjnej — odcinek przewodu od-

plywowego z budynku do pierwszej studzienki rewizyjnej na przykanaliku, licząc od strony budynku,

- 3) w instalacji gazowej — odcinek przewodu gazowego od kurka głównego do zasuwki zainstalowanej na gazociągu, licząc od strony budynku, a w razie braku zasuwki, do odgałęzienia na gazociągu,
- 4) w instalacji ciepłej — węzeł cieplny indywidualny do zaworów odcinających go od sieci wysokoparametrowej; w razie budowy grupowych węzłów cieplnych — odcinki przewodów, łączące rozdzielacze ciepła z zaworami odcinającymi w budynku instalacje wewnętrzne od sieci rozdzielczej z węzła grupowego,
- 5) w instalacji energetycznej — złącze elektroenergetyczne.

3. Inwestorów budownictwa jednorodzinnego obciążają koszty budowy przyłączy, o których mowa w ust. 2, od budynku do ciągu ulicznego.

2

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 grudnia 1988 r.

w sprawie opłat na rzecz budżetu państwa za naruszenie przepisów dotyczących zaopatrzenia materiałowo-technicznego.

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o planowaniu społeczno-gospodarczym (Dz. U. z 1987 r. Nr 4, poz. 26 i Nr 33, poz. 181 oraz z 1988 r. Nr 20, poz. 134) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się opłaty na rzecz budżetu państwa w wysokości 50% wartości materiałów i środków transportu, będących przedmiotem działań naruszających przepisy, za nieprzestrzeganie przez jednostki prowadzące

działalność gospodarczą obowiązuje ograniczeń w obrocie.

§ 2. Opłaty, o których mowa w § 1, uiszczają:

- 1) producenci materiałów i środków transportu objętych obowiązkowym pośrednictwem, którzy przeznaczali je na własne potrzeby lub sprzedali z pominięciem jednostek obowiązkowo pośredniczących w obrocie albo odbiorców przez nie wskazanych,
- 2) jednostki handlu zagranicznego, które dokonały eksportu towarów ponad roczne wielkości ujęte w centralnych bilansach materiałów, paliw, energii i środków transportu mimo nieuzyskania na to zgody Ministra Współpracy Gospodarczej z Zagranicą,
- 3) producenci i jednostki obrotu, którzy nie sprzedali towarów na utworzenie rezerw państwowych i bilansowych, określonych w centralnych bilansach, o których mowa w pkt 2,
- 4) jednostki obowiązkowo pośredniczące w obrocie, które dokonały sprzedaży materiałów i środków transportu objętych obowiązkowym pośrednictwem jednostkom prowadzącym działalność gospodarczą przed zagwarantowaniem pełnego pokrycia potrzeb odbiorców realizujących zamówienia rządowe, zadania związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa oraz tworzeniem rezerw państwowych i bilansowych.

§ 3. Opłaty, o których mowa w § 1, stanowią straty nadzwyczajne i są przekazywane do budżetu centralnego na rachunek prowadzony we właściwym dla sprzedawcy urzędzie skarbowym.

§ 4. Jednostki prowadzące działalność gospodarczą są obowiązane do uiszczania opłat, o których mowa w § 1,

za okresy półroczne — do 20 dnia miesiąca następującego po upływie półrocza.

§ 5. 1. W razie stwierdzenia w toku kontroli, że jednostka prowadząca działalność gospodarczą nie uiszczała w terminie opłat, o których mowa w § 1, organ kontroli zawiadamia o tym ustaleniu Inspektorat Gospodarki Materiałowej oraz występuje z wnioskiem o nałożenie tych opłat.

2. Inspektorat Gospodarki Materiałowej, wydając decyzję o nałożeniu opłat, o których mowa w § 1, powiększa je do 100%.

3. Decyzję o nałożeniu opłat doręcza się jednostce kontrolowanej i właściwemu miejscowo urzędowi skarbowemu.

§ 6. 1. Od decyzji Inspektoratu Gospodarki Materiałowej o nałożeniu opłat na rzecz budżetu państwa za naruszenie przepisów dotyczących zaopatrzenia materiałowo-technicznego przysługuje odwołanie do Ministra Rynku Wewnętrznego w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

2. Decyzja Ministra Rynku Wewnętrznego jest ostateczna.

§ 7. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1986 r. w sprawie opłat na rzecz budżetu państwa za naruszenie przepisów dotyczących zaopatrzenia materiałowo-technicznego (Dz. U. z 1988 r. Nr 14, poz. 109).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

3

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 31 grudnia 1988 r.

w sprawie dozoru technicznego.

Na podstawie art. 4 ust. 3, art. 29 ust. 1 i art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Rodzaje urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu

§ 1. Dozorowi technicznemu podlegają następujące rodzaje urządzeń technicznych:

- 1) urządzenia ciśnieniowe, w których są zawarte ciecze lub gazy pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego, a w szczególności:
 - a) kotły parowe, przeznaczone do wytwarzania pary z cieczy energetycznej z użyciem ciepła uzyskanego w drodze reakcji egzotermicznych lub z energii elektrycznej,
 - b) kotły cieczowe (w tym również kotły wodne), przeznaczone do podgrzewania cieczy bez zmiany jej stanu skupienia, z użyciem ciepła uzyskanego

w drodze reakcji egzotermicznych lub z energii elektrycznej,

- c) zbiorniki stałe przeznaczone do magazynowania cieczy lub gazów albo do prowadzenia w nich procesu technologicznego pod ciśnieniem różnym od atmosferycznego, w tym również stabilizatory pary oraz wymienniki ciepła i wytwarzacze pary, tj. zbiorniki złożone z dwóch albo więcej przestrzeni oddzielonych ściankami, przeznaczone do wymiany ciepła między przepływającymi czynnikami,
- d) zbiorniki przenośne (transportowe) przeznaczone do magazynowania cieczy lub gazów, zmieniające miejsce między napełnianiem i opróżnianiem,
- e) wytwornice acetyleny stałe i przenośne, przeznaczone do wytwarzania acetyleny w wyniku reakcji chemicznej między wodą i węglikiem wapnia, wraz ze zbiornikami służącymi do magazynowania, schładzania, osuszania i oczyszczania acetyleny oraz urządzeniami zabezpieczającymi, umieszczonymi na przewodach rozprowadzających albo bezpośrednio na wytwornicy,

- f) rurociągi parowe oraz ich armatura, łączące kocioł z turbiną w blokach energetycznych,
- 2) becznieniowe zbiorniki, przeznaczone do magazynowania materiałów niebezpiecznych o właściwościach trujących lub żrących oraz transportu tych materiałów, których przewóz jest dopuszczony na podstawie przepisów szczególnych,
- 3) dźwignice, tj. środki transportu o zasięgu ograniczonym i ruchu przerywanym, przeznaczone do przemieszczania osób lub ładunków, a w szczególności:
- wciągarki i wciągarki, wraz z koniecznym wyposażeniem, przeznaczone do przemieszczania osób lub ładunków za pośrednictwem cięgna zakończonego urządzeniem chwytającym,
 - suwnice, przeznaczone do przemieszczania ładunków w pionie, poziomie lub w pionie i poziomie,
 - żurawie, przeznaczone do przemieszczania ładunków, których wysięgnik może wykonywać ruchy obrotowe w płaszczyźnie poziomej, pionowej lub pionowej i poziomej jednocześnie,
 - układnice przeznaczone do składowania ładunków w magazynach,
 - układnice przeznaczone do układania torów,
 - dźwigi składające się z podstawy ładunkowej (kabin, platformy itp.), prowadzonej w prowadnicach, i przemieszczającego ją zespołu napędowego (wciągarki, wciągarka, dźwignika śrubowego, tłokowego lub zębatego), przeznaczone do pionowego przemieszczania osób lub ładunków,
 - wyciągi towarowe, w tym również wyciągi statków, składające się z podstawy ładunkowej (wózek, kosz itp.), prowadzonej w pochyłych prowadnicach, przystosowane do pochyłego przemieszczania ładunków za pomocą wciągarek lub wciągników,
 - podesty ruchome, przystosowane do przemieszczania w pionie platform roboczych,
 - dźwignice linotorowe, w których jedna lub więcej lin nośnych rozpiętych między podporami stanowi tor jezdny do przemieszczania ładunków,
- 4) urządzenia techniczne baz przeładunkowych inne niż wymienione w pkt 3, a w szczególności:
- urządzenia służące do manipulacji kontenerami w płaszczyźnie poziomej i pionowej,
 - urządzenia ciągów technologicznych przeładowniczych, składające się z urządzeń załadowniczych, wyładowniczych lub podających ładunki,
- 5) przenośniki, tj. środki transportu o zasięgu ograniczonym i ruchu ciągłym, przeznaczone do przemieszczania osób w pionie, w poziomie lub pod kątem, a w szczególności:
- przenośniki kabinowe,
 - schody ruchome,
 - chodniki ruchome,
- 6) osobowe koleje linowe i wyciągi narciarskie.

Rozdział 2

Szczegółowy zakres działania Urzędu Dozoru Technicznego

§ 2. 1. Urząd Dozoru Technicznego, zwany dalej „Urzędem”, jest centralnym organem administracji pań-

stwowej realizującym zadania związane z wykonywaniem dozoru technicznego w zakresie ustalonym w ustawie z dnia 19 listopada 1987 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 36, poz. 202), zwanej dalej „ustawą”, i aktach wykonawczych do niej.

2. Do zakresu działania Urzędu w dziedzinie nadzoru i kontroli nad stosowaniem oraz przestrzeganiem przepisów o dozorcze technicznym i norm, a także zasad z zakresu bezpieczeństwa techniki, należy w szczególności:

- 1) opracowywanie i wydawanie warunków technicznych dozoru technicznego,
- 2) badanie problematyki zagrożeń stwarzanych przez urządzenia techniczne oraz inicjowanie zmian w normach i przepisach o dozorcze technicznym w celu zapewnienia bezpiecznej pracy urządzeń technicznych,
- 3) określanie kryteriów ustalania form dozoru technicznego,
- 4) ustalanie programów szkolenia pracowników jednostek gospodarki społecznej, upoważnianych do wykonywania określonych czynności dozoru technicznego,
- 5) określanie kierunków szkolenia projektantów, wytwórców urządzeń oraz osób obsługujących, naprawiających i konserwujących urządzenia w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych,
- 6) prowadzenie działalności popularyzatorskiej w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych oraz organizowanie konsultacji w tej dziedzinie,
- 7) opracowywanie projektów norm określających zasady i warunki bezpiecznej pracy urządzeń technicznych.

3. Do zakresu działania Urzędu w dziedzinie nadzoru nad organizowaniem i wykonywaniem dozoru technicznego należy w szczególności:

- 1) kontrolowanie wykonywania dozoru technicznego przez podległe inspektoraty dozoru technicznego, w tym prawidłowości ustalania form wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi,
- 2) koordynowanie działalności w zakresie uzgadniania wymagań technicznych lub warunków technicznych dozoru technicznego dla importowanych urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do budowy i naprawy urządzeń technicznych lub nabycia za granicą licencji na ich produkcję,
- 3) inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zapewnienie organizacyjno-technicznych i ekonomicznych warunków wykonywania dozoru technicznego,
- 4) szkolenie pracowników dozoru technicznego,
- 5) występowanie z wnioskami o zmianę wysokości opłat za czynności organów dozoru technicznego.

§ 3. Do zakresu działania Urzędu, oprócz działań wymienionych w § 2, należy również współpraca z Polskim Komitetem Normalizacji, Miar i Jakości w dziedzinie działalności normalizacyjnej, dotyczącej zagadnień bezpiecznej pracy urządzeń technicznych, a w szczególności:

- 1) udział w pracach związanych z programowaniem i planowaniem prac normalizacyjnych,
- 2) wnioskowanie i opiniowanie projektów norm związanych z bezpieczną pracą urządzeń technicznych,

- 3) uczestniczenie w pracach normalizacyjnych, wynikających z międzynarodowej współpracy normalizacyjnej.

Rozdział 3

Szczegółowy zakres działania inspektoratów dozoru technicznego

§ 4. Do zakresu działania inspektoratów dozoru technicznego należy w szczególności:

- 1) uzgadnianie dokumentacji urządzeń technicznych w zakresie zgodności z przepisami o dozorcze technicznym i warunkami dozoru technicznego,
- 2) przeprowadzanie kontroli określonych materiałów i elementów przeznaczonych do budowy i naprawy urządzeń technicznych,
- 3) przeprowadzanie badań technicznych urządzeń przed wydaniem decyzji zezwalającej na eksploatację lub dopuszczającej do obrotu,
- 4) prowadzenie ewidencji urządzeń technicznych,
- 5) ustalanie formy wykonywania dozoru technicznego,
- 6) prowadzenie postępowania w sprawach:
 - a) uprawnień do wytwarzania materiałów i elementów stosowanych do budowy i naprawy urządzeń technicznych,
 - b) uprawnień do wytwarzania urządzeń technicznych,
 - c) uprawnień do dokonywania napraw urządzeń technicznych,
 - d) zezwalań na eksploatację urządzeń technicznych,
 - e) wstrzymywania eksploatacji urządzeń technicznych, wycofywania urządzeń z obrotu i wstrzymywania ich wytwarzania,
 - f) dopuszczania urządzeń technicznych do obrotu,
 - g) zawieszania lub cofania uprawnień do wytwarzania materiałów, elementów lub urządzeń technicznych w wypadkach określonych w art. 8 ust. 4 ustawy,
 - h) wyrażania zgody na dokonywanie przeróbek urządzeń technicznych,
- 7) wydawanie upoważnień pracownikom jednostek gospodarki społecznej do wykonywania określonych czynności z zakresu dozoru technicznego,
- 8) wykonywanie badań i kontroli stanu urządzeń technicznych,
- 9) sprawdzanie kwalifikacji osób projektujących, wytwarzających, obsługujących, konserwujących i naprawiających urządzenia techniczne,
- 10) wykonywanie kontroli nad przestrzeganiem przepisów dozoru technicznego oraz norm i zasad z zakresu bezpiecznej pracy urządzeń technicznych,
- 11) prowadzenie doradztwa w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych.

§ 5. Do zakresu działania inspektoratów dozoru technicznego należy ponadto:

- 1) prowadzenie działalności mającej na celu podnoszenie kwalifikacji pracowników inspektoratów,
- 2) prowadzenie szkoleń dla pracowników jednostek gospodarki społecznej, upoważnianych do wykonywania określonych czynności dozoru technicznego, oraz dla osób projektujących, wytwarzających, obsługujących, naprawiających i konserwujących urządzenia techniczne.

Rozdział 4

Specjalistyczne organy dozoru technicznego

§ 6. Specjalistycznymi organami dozoru technicznego są:

- 1) organy kolejowego dozoru technicznego i organy dozoru technicznego żeglugi morskiej, podlegające Ministrowi Transportu, Żeglugi i Łączności,
- 2) organy wojskowego dozoru technicznego podlegające Ministrowi Obrony Narodowej.

§ 7. Specjalistycznemu dozorowi technicznemu organów kolejowego dozoru technicznego podlegają urządzenia techniczne:

- 1) zainstalowane na obszarze kolejowym, w kolejowych pojazdach szynowych oraz na bocznicach kolejowych,
- 2) osobowe koleje linowe i wyciągi narciarskie,
- 3) zbiorniki cystern w ruchu kolejowym, drogowym i żegludze śródlądowej,
- 4) inne urządzenia techniczne eksploatowane przez przedsiębiorstwo państwowe „Polskie Koleje Państwowe” oraz inne przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Transportu, Żeglugi i Łączności.

§ 8. 1. Specjalistycznemu dozorowi technicznemu organów dozoru technicznego żeglugi morskiej podlegają następujące urządzenia techniczne na statkach morskich, pontonach, w dokach i w portach morskich:

- 1) urządzenia ciśnieniowe,
- 2) bezciśnieniowe zbiorniki (cysterny),
- 3) dźwignice służące do przeladunku towarów.

2. Specjalistycznemu dozorowi technicznemu żeglugi morskiej podlegają ponadto:

- 1) urządzenia techniczne w ciągach technologicznych portowych baz przeladunkowych, których miejscem pracy jest teren administrowany przez urzędy morskie,
- 2) urządzenia techniczne, stanowiące wyposażenie innych stanowisk zlokalizowanych na terenie przeznaczonym do prac przeladunkowych i innych czynności wchodzących w zakres obsługi żeglugi morskiej.

§ 9. Specjalistycznemu dozorowi technicznemu organów wojskowego dozoru technicznego podlegają urządzenia techniczne zainstalowane lub użytkowane w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, na terenie wojskowych obiektów zamkniętych oraz w jednostkach wojskowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 10. Specjalistyczne organy dozoru technicznego wykonują również dozór techniczny nad innymi urządzeniami technicznymi w toku ich eksploatacji i napraw, jeżeli znajdują się w obszarze właściwości tych organów.

Rozdział 5

Szczegółowy tryb wykonywania czynności dozoru technicznego

§ 11. Czynności dozoru technicznego wykonuje się w jednostkach gospodarki społecznej i nie społecznej projektujących urządzenia techniczne, wytwarzających urządzenia techniczne, a także materiały i elementy do ich budowy i naprawy oraz eksploatujących i naprawiających.

wiąjących urządzenia techniczne, zwanych dalej „jednostkami”

§ 12. Czynności dozoru technicznego wykonuje pracownik organu dozoru technicznego, zwany dalej „inspektorem”

§ 13. Czynności dozoru technicznego, określone w art. 31 ust. 1 ustawy, mogą również wykonywać upoważnieni pracownicy jednostek gospodarki społecznej.

§ 14. Inspektor nie podlega rewizji osobistej przewidzianej w wewnętrznych regulaminach jednostki, w której wykonuje czynności dozoru technicznego.

§ 15. Czynności dozoru technicznego wykonuje się w dniach i godzinach pracy obowiązujących w jednostce, a w razie potrzeby również w dniach wolnych od pracy i poza godzinami pracy, po uzgodnieniu z kierownikiem jednostki.

§ 16. Inspektor jest uprawniony do:

- 1) wstępu za okazaniem upoważnienia i legitymacji służbowej, bez potrzeby, uzyskiwania przepustki, do pomieszczeń i obiektów, w których znajdują się urządzenia techniczne,
- 2) poruszania się w tych pomieszczeniach i obiektach, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej,
- 3) dostępu do urządzeń technicznych,
- 4) żądania od kierownika jednostki niezbędnych informacji i przedstawiania koniecznych dokumentów oraz materiałów,
- 5) przeprowadzania w uzgodnionych terminach badań, prób i pomiarów oraz innych czynności potrzebnych do ustalenia stanu urządzenia technicznego, prawidłowości jego eksploatacji lub naprawy, a także prawidłowości wykonania określonych materiałów i elementów stosowanych do budowy i naprawy urządzenia technicznego,
- 6) wydawania zaleceń pokontrolnych.

§ 17. Czynności dozoru technicznego inspektor wykonuje w obecności kierownika jednostki lub osoby upoważnionej.

§ 18. Inspektor jest obowiązany do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy obowiązujących w jednostce kontrolowanej.

§ 19. Kierownik jednostki, w której są wykonywane czynności dozoru technicznego, w celu sprawnego ich przeprowadzenia jest obowiązany zapewnić bezpieczne warunki pracy przez umożliwienie bezpiecznego dostępu do badanego urządzenia technicznego, w szczególności spowodowanie wstrzymania w bezpośrednim otoczeniu badanego urządzenia prac budowlanych, montażowych, remontowych i innych, mogących zagrażać bezpieczeństwu inspektora.

§ 20. Inspektor ma prawo odmówić wykonania czynności dozoru technicznego w razie stwierdzenia niewłaściwych warunków do ich przeprowadzenia, a w szczególności:

- 1) niedostatecznego stanu przygotowania urządzenia technicznego do badania,
- 2) niewłaściwego oświetlenia lub występowania oparów utrudniających widoczność,
- 3) przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy lub dopuszczalnej granicy niskich i wysokich temperatur.

§ 21. 1. Z wykonania czynności dozoru technicznego inspektor sporządza protokół.

2. Protokół podpisują inspektor, kierownik jednostki lub jego zastępca albo osoba upoważniona.

3. Jeden egzemplarz protokołu pozostawia się za pokwitowaniem w jednostce.

4. Zbiór protokołów dotyczących danego urządzenia technicznego tworzy księgę rewizyjną urządzenia technicznego, przechowywaną w jednostce.

§ 22. Do pracowników jednostek gospodarki społecznej, o których mowa w § 13, stosuje się odpowiednio przepisy § 16 pkt 3—5 oraz § 17, 19 i 20.

§ 23. 1. Z czynności dozoru technicznego upoważniony pracownik dokonuje wpisu do księgi rewizyjnej urządzenia, w której podaje datę wykonania czynności i treść poczynionych ustaleń.

2. W razie konieczności wydania decyzji z zakresu dozoru technicznego, pracownik, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie powiadamia właściwy organ dozoru technicznego.

§ 24. 1. Czynnościami dozoru technicznego są objęte również urządzenia techniczne eksploatowane przez osoby fizyczne.

2. Przepisy § 12 i 14—21, dotyczące jednostek, stosuje się odpowiednio podczas wykonywania czynności dozoru technicznego, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 25. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lutego 1981 r. w sprawie dozoru technicznego (Dz. U. Nr 8, poz. 34).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *M. F. Rakowski*

Reklamacje z powodu niedoreczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy w piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów (ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, skrytka pocztowa 81) po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.

Administracja: Urząd Rady Ministrów — Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa, ul. Powsińska 69/71, tel. 42-14-78 i 694-67-50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.